

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 983/2021
09.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Михај Милки, адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање из Београда, коју заступа Љиљана Цонић, адвокат из ..., ради поништаја и реинтеграције, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3699/20 од 03.12.2020. године, у седници одржаној 09.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3699/20 од 03.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2078/18 од 02.07.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење тужене од 03.02.2016. године и да се обавезе тужена да је врати на рад. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3699/20 од 03.12.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је поништено као незаконито решење тужене од 03.02.2016. године и обавезана тужена да тужиљу врати на рад као и да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 262.500,00 динара. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код тужене од октобра 2010. године на одређено време на пословима администратора за Уговором о раду од 07.10.2013. године засновала је радни однос на неодређено време

почев од 08.10.2013. године на пословима начелника Одељења за ..., да би након тога Анексом од 17.11.2015. године била распоређена на послове саветника за запошљавање у Служби Тужена је 12.01.2016. године донела Програм решавања вишка запослених и прописала разлоге престанка потребе за радом на одређеним пословима или смањење обима одређених послова. У програму је наведено да ће се након доношења програма применом утврђених критеријума сачинити коначан списак вишка запослених код туженог који је сачињен 05.02.2016. године. Тужила је код тужене радила све до децембра 2015. године када је распоређена на послове саветника за запошљавање Филијала за град Београд, Одсек ... све до проглашења за технолошки вишак оспореним решењем о отказу уговора о раду од 03.02.2016. године којим је утврђено да тужили престаје радни однос закључно са 05.02.2016. године. Наведено решење донето је позивањем на одредбу члана 22. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, да код тужене постоји вишак од 70 запослених који раде на пословима за које више не постоји потреба, односно на пословима за којима постоји потреба смањења броја извршилаца. Ради решавања вишка запослених директор тужене је донео Програм решавања вишка запослених 12.01.2016. године. Тужила иако анкетирана, није изразила спремност за споразумни престанак радног односа уз исплату новчане накнаде. У складу са новом организацијом рада утврђено је да у Филијали за Град Београд, Служба ... на пословима саветника за запошљавање које тужила обављала постоји потреба за смањењем броја извршилаца за једног запосленог од 10 извршилаца. Применом основних критеријума није утврђен вишак, па је након извршеног бодовања запосленог допунским критеријумима тужили утврђено укупно два бода мање у односу на осталих девет извршилаца. Из бодовне табеле за радно место саветник за запошљавање у Филијали ... првостепени суд је утврдио да су бодовани сви запослени у складу са Програмом решавања вишка запослених, да је приликом бодовања применом основних критеријума утврђено да сви запослени имају једанак број бодова, а код бодовања по додатним критеријумима тужила је оцењена са нула бодова за критеријум запослених са статусом особе са инвалидитетом за критеријум, број издржаваних чланова уже породице бодована је једним бодом јер живи сама, а за критеријум број деце са навршених 18 година бодована са нула бодова будући да нема малолетну децу и критеријум број деце старије од 18 година који су на редовном школовању бодована са нула критеријума, за критеријум укупно време проведено на пословима на којима је утврђено смањење броја запослених бодовано је са једним бодом јер на тим пословима провела мање од три године. Из коначног списка запослених за чијим је радом престала потреба од 05.02.2016. године утврђено је да се тужила налази под редним бројем 41 дипломирани ... на пословима саветника за запошљавање у Филијали за град Београд. Из списка новозапослених у Националној служби за запошљавање у периоду 01.02.2016. до 30.06.2016. године на пословима овог радног места у том периоду је било четири новозапослених на одређено време, а из Анекса 1/16 уговора о раду утврђено је да је исти закључен између тужене и другог лица, којим се запослени премешта на послове ... у Филијали за Град Београд.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев закључујући да је тужена извршила рационализацију броја запослених у складу са одредбама Закона о начину одређивања максималног броја запослених, да је претходно донела Правилник о организацији и систематизацији послова 16.12.2015. године и да је затим утврдила број запослених за чијим је радом престала потреба. При томе је ценио да програм у тренутку његовог доношења није садржао број и

квалификациону структуру запослених који су вишак, али да та околност не чини донето решење мањкавим.

По оцени другостепеног суда, програм мора садржати број и квалификациону структуру запослених за чијим радом престаје потреба, због чега је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, а туженог обавезао на реинтеграцију тужиље.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Садржина програма регулисана је одредбом члана 155. став 1. тачка 3. Закона о раду по којој Програм решавања вишка запослених, између осталог, нарочито садржи број, квалификациону структуру, године старости и стаж осигурања запослених који су вишак и послове које они обављају.

У конкретном случају Програм садржи само назнаку да ће се накнадно по утврђеним критеријумима сачинити коначан списак вишка запослених. Тужена, супротно наведеној законској одредби, на дан доношења Програма решавања вишка запослених 12.01.2016. године није утврдила број запослених за чијим радом је престала потреба, већ је само констатовано да ће се по доношењу програма извршити примена критеријума и донети коначан списак запослених за чијим радом је престала потреба. Програм није садржао списак запослених који су технолошки вишак, већ је коначан списак сачињен одвојено дана 05.02.2016. године, након доношења побијаног отказног решења од 03.02.2016. године. Због тога је правилан закључак другостепеног суда да Програм решавања вишка запослених са свим елементима, па и списком вишка запослених, чини део законом предвиђене процедуре за отказ уговора о раду. Зато се комплетан Програм мора донети пре доношења појединачних решења о отказу уговора о раду.

Нису основани ревизијски наводи да је Програм спроведен у две фазе, у којој су у првој утврђени критеријуми, а у другој сачињен списак запослених, те да нема незаконитости у току поступка. Незаконитост поступка се огледа у томе што је отказ тужиљи дат пре окончања обе фазе, односно пре него што је утврђена листа са списком запослених који су вишак. Управо је то услов који предвиђа одредба члана 155. Закона о раду за утврђивање вишка запослених, а коју тужени у конкретном случају није применио.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић